

oefening 14

LES 5.4

→ 61 → 65

Vul de zinnen aan met een gepast woord van oefening 12. Kies uit de woorden 22 tot 30.

- Op dat concert speelt men muziek van die componist.
- De circus artiest moet zich elke seconde goed concentreren.
- Mijn papa kocht een nieuwe computer. Je beweegt de cursor met de pijltjestoetsen.

Kies uit de woorden 31 tot 39.

- De bediende of secretaresse van de (a) advocaat is druk of actief bezig met het schrijven van een (do) document.
- Ik wil mijn dictee zo correct mogelijk schrijven.
- Als je niet overeenkomt is er een conflict.
- Waar is de directeur van onze school?

Kies uit de woorden 40 tot 48.

- Het moet wel goed zijn, maar niet perfect.
- Wie zal een doelpunt scoren?
- Komen je ouders naar het ouder contact?
- Morgen komt de inspecteur naar onze school. We zullen goed ons best doen.
- Wat was het besluit of de conclusie van het (p) project?
- Honderd are is één hectare.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____

Schrijf de verkleinwoorden over van het bord.

1 kameraad	<u>kameraadje</u>	avond	<u>avondje</u>
2 geheim	<u>geheimpje</u>	probleem	<u>probleempje</u>
3 eekhoorn	<u>eekhoortje</u>	avontuur	<u>avontuurtje</u>
4 ballon	<u>ballonnetje</u>	hotel	<u>hotelletje</u>
5 terras	<u>terrasje</u>	applaus	<u>applausje</u>
6 koning	<u>koninkje</u>	woning	<u>woninkje</u>
7 dictee	<u>dicteetje</u>	knie	<u>knietje</u>
sla	<u>slaatje</u>	piano	<u>pianootje</u>

oefening 15

LES 5.4

→ 61 → 65

oefening 16

LES 5.5
 → 69 → 69

oefening 17

LES 5.5
 → 69 → 69
 alfabeestje
 pagina 39-40

ik onthoud

Schrijf de verkleinwoorden over van het bord.

woning	woninkje	buiging	buiginkje
snee	sneetje	lelie	lelietje
mama	mamaatje	ski	skietje
radio	radiootje	menu	menuutje
café	cafeetje	blad	blaadje
glas	glaasje	jongen	jongetje
schip	scheepje	vat	vaatje

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Oefen op de onthoudwoorden.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

oefening 18

LES 5.5

→ 69 → 69

oefening 19

LES 5.5

→ 69 → 69

Luister goed en vul het onderwerp en de persoonsvorm aan in de zin. Denk aan het schema, en zeker aan de stam en de uitgang bij de persoonsvorm zonder klankverandering in de verleden tijd.

- 1 Mijn oom reisde naar Italië.
- 2 Hij vond er een prachtig plekje onder de zon.
- 3 Hij ontmoette er ook vriendelijke mensen.
- 4 Een gids leidde hem naar oude huizen.
- 5 Werd hij op reis niet ziek?
- 6 Hij niet, maar een vriend zweette veel. Hij had koorts.
- 7 Elke avond kleedde hij zich om.
- 8 Ze wandelden langs steegjes.
- 9 Van toen af hield hij van het land.
- 10 De reis kostte hem wel veel geld.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Luister goed en schrijf op.
Onderstreep telkens het onderwerp en de persoonsvorm.

1. De secretaresse beantwoordde de brief van de directeur met de computer.
2. De advocaat ontmoette de apotheker tijdens een concert.
3. De commissaris had een discussie in het cafeetje.
4. De inspecteur vond het dicteetje van thema vijf correct en dus perfect.
5. De componist hield van thee na de theatervoorstelling.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

oefening 1

LES 6.1
→ 69 → 69
Alfabeestje
pagina 41

Spellingsnoepje 3: negenennegentig moeilijke woorden, reeks 3 Schrijf de woorden die je al kent uit het derde of vierde leerjaar nog eens over.

antwoord bisschop rechtstreeks kapel jullie
misschien voortdurend voorraad dikwijls herinnering

1 <u>antwoord</u>	4 <u>kapel</u>	8 <u>voorraad</u>
2 <u>bisschop</u>	5 <u>jullie</u>	9 <u>dikwijls</u>
3 <u>rechtstreeks</u>	6 <u>misschien</u>	10 <u>herinnering</u>
	7 <u>voortdurend</u>	

Tien nieuwe woorden voor het vijfde leerjaar.

1 <u>verrassing</u>	5 <u>verraden</u>	8 <u>verrukkelijk</u>
2 <u>e-mail</u>	6 <u>ogenblikkelijk</u>	9 <u>bijvoorbeeld</u>
3 <u>mailen</u>	7 <u>bijzonder</u>	10 <u>parallelogram</u>
4 <u>onmiddellijk</u>		

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
_____
_____

oefening 2

LES 6.1
→ 69 → 69

Vul de zinnen aan met de woorden van oefening 1.

- Kom direct of onmiddellijk of ogenblikkelijk hier!
- Dat is een parallelogram.
- Ik heb een mooie (v) verrassing voor jou.
- Hij heeft mijn geheim verklapt. Hij heeft mij verraden.
- Zij is heel speciaal of bijzonder.
- De (b) bisschop vindt die wijn heerlijk of verrukkelijk.
- Stuur ik hem een brief of een e-mail?
- Ik weet het niet meer, ik heb er geen (h) herinnering aan.
- Ik weet het niet zeker, maar (m) misschien wordt het morgen mooi weer.
- Heb je nog een (v) voorraad hout?

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
_____
_____

oefening 3

LES 6.1

→ 69 → 69

De persoonsvorm in de tegenwoordige en in de verleden tijd.

- Schrijf de stam van het werkwoord naast de infinitiefvorm.
- Vul de persoonsvorm aan in de tegenwoordige of in de verleden tijd.
- Schrijf de zinnen over en onderstreep het onderwerp en de persoonsvorm.

1 **t.t.**: beantwoorden beantwoord
 De secretaresse beantwoordt de vraag van de inspecteur onmiddellijk.

De secretaresse beantwoordt de vraag van de inspecteur onmiddellijk.

2 **v.t.**: branden brand
 In februari brandde de cinemazaal uit.

In februari brandde de cinemazaal uit.

3 **v.t.**: drinken drink
 De toeristen dronken citroenlimonade en sinaasappelsap.

De toeristen dronken citroenlimonade en sinaasappelsap.

4 **t.t.**: vinden vind
Vind jij de film van de stripfiguur Asterix niet fantastisch?

Vind jij de film van de stripfiguur Asterix niet fantastisch?

5 **v.t.**: luisteren en kijken luister kijk
 De politiecommissaris luisterde 's morgens naar de radio.

Hij keek 's avonds televisie.

De politiecommissaris luisterde 's morgens naar de radio. Hij keek 's avonds televisie.

6 **v.t.**: scoren en leiden scoor leid
 De voetballers van onze club scoorden opnieuw.

Toen leidden ze met 2-0.

De voetballers van onze club scoorden opnieuw. Toen leidden ze met 2-0.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
 _____

oefening 4

LES 6.1
→ 69 → 69

ik onthoud

Spellingsnoepje 12: Bij leenwoorden schrijf ik soms i als ik 'ie' hoor, zoals in het woord vitamine.

activiteit	automobilist	citroen	combinatie
cinema	direct	deciliter	decimaal
commissaris	Italië	directeur	kwaliteit
gefeliciteerd	politie	kapitein	proficiat
officier	universiteit	praline	
uniform	bioscoop	centimeter	

oefening 5

LES 6.2
→ 72 → 73
Alfabeestje
pagina 41

Negenennegentig moeilijke woorden, reeks 3

1 <u>bisschop</u>	8 <u>onmiddellijk</u>	15 <u>voorraad</u>
2 <u>rechtstreeks</u>	9 <u>(antwoord)</u>	16 <u>verrukkelijke</u>
3 <u>kapel</u>	10 <u>verraden</u>	17 <u>dikwijls</u>
4 <u>verrassing</u>	11 <u>voortdurend</u>	18 <u>bijvoorbeeld</u>
5 <u>e-mail</u>	12 <u>mailde</u>	19 <u>parallelogram</u>
6 <u>jullie</u>	13 <u>ogenblikkelijk</u>	20 <u>herinnerde</u>
7 <u>misschien</u>	14 <u>bijzonder</u>	

oefening 6

LES 6.2
→ 72 → 73
Alfabeestje
pagina 42-43

Spellingsnoepje 12: Bij leenwoorden schrijf ik soms i als ik 'ie' hoor, zoals in het woord vitamine.

1	<u>titel</u>	10	<u>juni</u>	19	<u>idee</u>
2	<u>artikel</u>	11	<u>juli</u>	20	<u>ideetje</u>
3	<u>pagina</u>	12	<u>bikini</u>	21	<u>figuur</u>
4	<u>paginaatje</u>	13	<u>bikinietje</u>	22	<u>rivier</u>
5	<u>alinea</u>	14	<u>januari</u>	23	<u>Amerika</u>
6	<u>vitamine</u>	15	<u>februari</u>	24	<u>Afrika</u>
7	<u>vitamientje</u>	16	<u>radio</u>	25	<u>limonade</u>
8	<u>aspirine</u>	17	<u>radiootje</u>	26	<u>sinaasappel</u>
9	<u>aspirientje</u>	18	<u>televisie</u>	27	<u>profiteer</u>

oefening 7

LES 6.2
→ 72 → 73
Alfabeestje
pagina 42-43

Vul de zinnen aan met de woorden van oefening 6. Let op: soms verandert de vorm van het woord!

- Wat is de (t) titel van dit (art) artikel op (p) pagina twee in de krant? Lees eens de tweede (a) alinea.
- Heb je hoofdpijn, neem dan een aspirine en wil je gezond blijven, zorg dan voor voldoende vitamine.
- Deze film gaat over Asterix en Obelix, twee strip figuren.
- Vele toeristen gaan op reis naar Amerika of naar Afrika. Ze (pr) profiteren van hun vakantie.
- De maanden van het jaar: januari, februari, maart, april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober, november en december.
- Ik luister naar de radio en kijk naar de televisie.
- Limonade is een drankje. Het sap van een sinaasappel is heel gezond.
- Je kunt varen op de Nete en op de Rupel. Dat zijn twee rivieren.
- Ik heb nog een leuk idee!
- In de zomer zitten aan het strand veel vrouwen in bikini.

Fouten? Ik schrijf de woorden van oefeningen 5, 6 en 7 juist.

© Asterix en Obelix, Dargaud-Paris

oefening 8

LES 6.2

→ 72 → 73

Vul de zinnen aan met de juiste vorm van het voorbeeldwoord.

- Lees de zin.
- Wat is het onderwerp?
- Vul de persoonsvorm aan in de tegenwoordige en in de verleden tijd. Kijk op het schema.

stap 1	ond. en pv.?				abc def ghij klmn opq rst uvw xyz	
stap 2	t.t.: stam?		v.t.: klankverandering?			
stap 3	ik ... ... jij stam	jij ... hij ... het, een ander stam + t	meervoud infinitievorm*	ja Ik denk aan de afspraken.		nee stam + de(n) stam + te(n)
ik werk werk jij?	jij werkt hij werkt	wij werken	ik liep jij vond wij hadden	ik werkte wie speelde?		wij rustten zij antwoordden
ik antwoord antwoord jij?	jij antwoordt hij antwoordt	wij antwoorden				
stap 4	De werkwoordsvorm is geen persoonsvorm: ik vergeet mijn andere spellingafspraken niet! Je hebt weer gebabbeld. Ben je vergeten dat je moet zwijgen?					

* maar niet bij werkwoorden als langskomen (wij komen langs), bijhouden (zij houden bij) ...

1 lopen

Gisteren liep hij vlug naar de sportclub.

Loop jij snel naar huis?

2 werken

Werkte mama vorige week aan de computer?

Proficiat! Jij werkt goed door.

3 spelen

Kobe speelt met Senne in de tuin.

Speelden jullie gisteren ook buiten?

4 rusten

Mijn broer rust voor de televisie.

Gisteren rustte mama een beetje op de canapé.

5 antwoorden

Jij antwoordt soms veel te vlug.

Mijn zus denkt eerst na en antwoordt dan.

Antwoorde jij gisteren op die vraag?

6 vinden

Vond jij vorige week je pennenzak terug?

Die man vindt een schat in het zand.

Vind jij de schat?

oefening 9

LES 6.3
→ 75 → 78
Alfabestje
pagina 42-43

Luister goed en schrijf de woorden van spellingsnoepje 12 op.

1 <u>titel</u>	8 <u>juli</u>	15 <u>figuren</u>
2 <u>artikeltje</u>	9 <u>bikini</u>	16 <u>rivier</u>
3 <u>pagina's</u>	10 <u>januari</u>	17 <u>Amerika</u>
4 <u>alinea's</u>	11 <u>februari</u>	18 <u>Afrika</u>
5 <u>vitamine</u>	12 <u>radio</u>	19 <u>limonade</u>
6 <u>aspirine</u>	13 <u>televisie</u>	20 <u>sinaasappelsap</u>
7 <u>juni</u>	14 <u>idee</u>	21 <u>ik profiteer</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____
_____

oefening 10

LES 6.3
→ 75 → 78
Alfabestje
pagina 42

Spellingsnoepje 12: Bij leenwoorden schrijf ik soms i als ik 'ie' hoor, zoals in het woord vitamine.

1 <u>minuut</u>	4 <u>muzikant</u>	7 <u>gitaar</u>
2 <u>muzikaal</u>	5 <u>piano</u>	8 <u>dirigent</u>
3 <u>familie</u>	6 <u>viool</u>	9 <u>prima</u>
		10 <u>horizon</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____

oefening 11

LES 6.3
→ 75 → 78

Rangschik de woorden van oefening 10 alfabetisch.

1 <u>dirigent</u>	4 <u>horizon</u>	7 <u>muzikant</u>
2 <u>familie</u>	5 <u>minuut</u>	8 <u>piano</u>
3 <u>gitaar</u>	6 <u>muzikaal</u>	9 <u>prima</u>
		10 <u>viool</u>

oefening 12

LES 6.3

→ 75 → 78

stap 1	ond. en pv.?					
stap 2	t.t.: stam?		v.t.: klankverandering?			
stap 3	ik ... ... jij stam	jij ... hij ... het, een ander stam + t	meervoud infinitiefvorm*	ja Ik denk aan de afspraken.		nee stam + de(n) stam + te(n)
	ik werk werk jij?	jij werkt hij werkt	wij werken	ik liep jij vond wij hadden		ik werkte wie speelde?
	ik antwoord antwoord jij?	jij antwoordt hij antwoordt	wij antwoorden		wij rustten zij antwoordden	
stap 4	De werkwoordsvorm is geen persoonsvorm: ik vergeet mijn andere spellingafspraken niet! Je hebt weer gebabbel d. Ben je verge len dat je moet z wijgen?					

* maar niet bij werkwoorden als langskomen (wij **kennen** langsk), bijhouden (zij **houden** bij) ...

Luister goed en vul het onderwerp en de persoonsvorm aan in elke zin. Volg de juiste weg op het schema.

- 1 Vergiste hij _____ zich niet?
- 2 Hij hoestte _____ de hele nacht.
- 3 Vind je _____ geen enkel geschenkje?
- 4 Ik verwond _____ me aan mijn duim.
- 5 In de tuin plantte ma _____ nieuwe boompjes.
- 6 Hij begeleidt _____ de groep in de bergen?
- 7 Zij startte _____ veel te vlug.
- 8 Pa vermeed _____ de drukke autosnelweg.
- 9 Gisteren zweetten we _____ tijdens de turnles.
- 10 Hij onderhield _____ de tuin van de bureu.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. Let op: bij een pv. past steeds een onderwerp!

---

oefening 13

LES 6.4

→ 81 → 81

Alfabeestje
pagina 42

Luister goed en schrijf de woorden van spellingsnoepje 12 op.

1 <u>minuten</u> _____	4 <u>muzikanten</u> _____	7 <u>gitaar</u> _____
2 <u>muzikale</u> _____	5 <u>piano</u> _____	8 <u>dirigent</u> _____
3 <u>familie</u> _____	6 <u>viool</u> _____	9 <u>prima</u> _____
		10 <u>horizon</u> _____

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

---

oefening 14

LES 6.4

→ 81 → 81

Alfabeestje
pagina 42-43

oefening 15

LES 6.4

→ 81 → 81

Alfabeestje
pagina 42-43

Schrijf de woorden van spellingsnoepje 12 over van het bord.

1 <u>kandidaat</u>	9 <u>riool</u>	17 <u>fabriek</u>
2 <u>president</u>	10 <u>ski</u>	18 <u>via</u>
3 <u>file</u>	11 <u>skietje</u>	19 <u>video</u>
4 <u>sigaar</u>	12 <u>lawine</u>	20 <u>kapitaal</u>
5 <u>sigaret</u>	13 <u>kliniek</u>	21 <u>sirene</u>
6 <u>diamant</u>	14 <u>olifant</u>	
7 <u>minister</u>	15 <u>liaan</u>	
8 <u>kinesist</u>	16 <u>fabrikant</u>	

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____
_____

Vul de zinnen aan met de woorden van oefening 14.

- Door de verstopping van een (r) riool was er een grote verkeersopstopping of (f) file.
- De eerste (m) minister van ons land is op bezoek bij de koning.
- Om eigenaar van een fabriek te zijn moet de (f) fabrikant een groot kapitaal hebben.
- Een ruwe diamant wordt geslepen tot een mooie edelsteen.
- Een sigaar of een sigaret roken is ongezond.
- Ik hoop dat we tijdens onze ski vakantie geen (l) lawine krijgen.
- In Amerika zijn er twee (k) kandidaten om (pr) president te worden.
- We kijken naar een (v) video over het leven van de (o) olifanten.
- Ik hoor de (s) sirene. Zou het ergens branden?
- Met rugproblemen kun je naar de kinesist gaan.
- Hij komt binnen via de achterdeur.
- Voor een operatie ga je naar het hospitaal of de (kl) kliniek.
- Apen slingeren langs lianen door de boomkruinen.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____

oefening 16

LES 6.4

→ 81 → 81

Bladwijzer

Luister goed en vul het onderwerp en de persoonsvorm aan in de zin. Kijk op de bladwijzer en volg de juiste weg op het schema.

- 1 Het benieuwt _____ me heel erg.
- 2 Op 1 november herdenkt men _____ de doden.
- 3 Hij verbouwt _____ zijn huis.
- 4 Mama bereidde _____ een lekkere maaltijd.
- 5 Hij leed _____ erg veel pijn.
- 6 Gisteren bevrijdden ze _____ dat meisje van onder het puin.
- 7 Waarschuwde jij _____ de brandweer?
- 8 Hij zuchtte eens heel diep. Toen werkte hij _____ verder.
- 9 Glijd jij _____ maar eens naar beneden.
- 10 Ik onthoud _____ dat telefoonnummer wel.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. Let op: bij een pv. past steeds een onderwerp!

---

oefening 17

LES 6.5

→ 85 → 85

Alfabeestje
pagina 42-43

Luister goed en schrijf de woorden van spellingsnoepje 12 op.

1 <u>kandidaat</u>	8 <u>kinesist</u>	15 <u>fabrikant</u>
2 <u>president</u>	9 <u>riolen</u>	16 <u>via</u>
3 <u>file</u>	10 <u>skileraars</u>	17 <u>video</u>
4 <u>sigaren</u>	11 <u>lawine</u>	18 <u>kapitaal</u>
5 <u>sigaretten</u>	12 <u>kliniek</u>	19 <u>sirene</u>
6 <u>diamant</u>	13 <u>olifant</u>	
7 <u>minister</u>	14 <u>liaan</u>	

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

---

oefening 18

LES 6.5
→ 85 → 85
Alfabeestje
pagina 43

Schrijf de woorden van spellingsnoepje 12 over van het bord.

1 <u>helikopter</u>	6 <u>liter</u>	11 <u>kilogram</u>
2 <u>piloot</u>	7 <u>benzine</u>	12 <u>kilometer</u>
3 <u>verticaal</u>	8 <u>klimaat</u>	13 <u>milliliter</u>
4 <u>horizontaal</u>	9 <u>directrice</u>	14 <u>trapezium</u>
5 <u>kritiek</u>	10 <u>kilo</u>	15 <u>diagonaal</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____
_____

oefening 19

LES 6.5
→ 85 → 85

Rangschik de woorden van oefening 18 alfabetisch.

1 <u>benzine</u>	6 <u>kilo</u>	11 <u>liter</u>
2 <u>diagonaal</u>	7 <u>kilogram</u>	12 <u>milliliter</u>
3 <u>directrice</u>	8 <u>kilometer</u>	13 <u>piloot</u>
4 <u>helikopter</u>	9 <u>klimaat</u>	14 <u>trapezium</u>
5 <u>horizontaal</u>	10 <u>kritiek</u>	15 <u>verticaal</u>

Luister goed en schrijf de zinnen op. Onderstreep het onderwerp en de persoonsvorm. Gebruik het schema op de bladwijzer.

- Het indianenopperhoofd vindt een verre kijker.
  - Een vogelverschrikker stond tussen de gewassen.
  - Kind je dat lieve knuffelberen?
  - De timmerman verwondt zich.
  - Die auto wordt beschadigd door grote hagelstenen.
- _____
_____
_____

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____

oefening 20

LES 6.5
→ 85 → 85
Bladwijzer

oefening 1

LES 7.1
→ 85 → 85
Alfabeestje
pagina 42-43

Luister goed en schrijf de woorden op.

1 <u>piloten</u>	6 <u>liters</u>	11 <u>kilogram</u>
2 <u>verticaal</u>	7 <u>benzine</u>	12 <u>kilometer</u>
3 <u>horizontaal</u>	8 <u>klimaat</u>	13 <u>milliliter</u>
4 <u>kritiek</u>	9 <u>directrice</u>	14 <u>trapezium</u>
5 <u>helikopters</u>	10 <u>kilo</u>	15 <u>diagonalen</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____

_____

_____

oefening 2

LES 7.1
→ 85 → 85

Vul aan met de juiste vorm van het stoffelijk bijvoeglijk naamwoord.

ijzer	een <u>ijzeren</u>	staaf	steen	een <u>stenen</u>	huis
koper	een <u>koperen</u>	pot	wol	<u>wollen</u>	sokken
glas	<u>glazen</u>	vazen	leer	een <u>leren</u>	riem
hout	<u>houten</u>	balken	goud	een <u>gouden</u>	ring

Vul aan met de juiste vorm van het bijvoeglijk of het stoffelijk bijvoeglijk naamwoord.

metaal	een <u>metalen</u>	deur	zijde	een <u>zijden</u>	kleed
geel	een <u>gele</u>	roos	donker	een <u>donkere</u>	schaduw
papier	een <u>papieren</u>	hoedje	rijk	een <u>rijke</u>	baron
vol	een <u>volle</u>	emmer	diamant	een <u>diamanten</u>	steen
zilver	een <u>zilveren</u>	schaal	heerlijk	<u>heerlijke</u>	dagen
vrij	<u>vrije</u>	mensen	speciaal	<u>speciale</u>	momenten
marmar	een <u>marmar</u>	trap	eik	een <u>eiken</u>	kast

Fouten? Ik schrijf zowel het bijvoeglijk als het zelfstandig naamwoord over.

_____

_____

_____

_____

oefening 3

LES 7.1
→ 85 → 85

ik maak
een afspraak

oefening 4

LES 7.1
→ 85 → 85

oefening 5

LES 7.2
→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de woorden op.
Denk aan de spellingafspraken!

1 <u>leeuwentemmer</u>	6 <u>jachthaven</u>
2 <u>koningsdochter</u>	7 <u>sneeuwbruien</u>
3 <u>zomernacht</u>	8 <u>hemellichaam</u>
4 <u>toverdrankje</u>	9 <u>nieuwjaarsgeschenk</u>
5 <u>visseroboten</u>	10 <u>hanengevecht</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Luister goed en schrijf de zinnen op.
Denk aan de spellingafspraken!

- Hij verbrandt zijn middenvinger.
- De juwelier wordt zenuwachtig van het drukke verkeer.
- Hoeveel medeklinkers vind je in dat woordje?
- Het lichtje beweegt goed zichtbaar in het donker.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Luister goed en schrijf de woorden op.

1 <u>club</u>	4 <u>wel</u>	7 <u>thema</u>
2 <u>product</u>	5 <u>circus</u>	8 <u>controleren</u>
3 <u>apotheek</u>	6 <u>reclame</u>	9 <u>thermometer</u>
		10 <u>caravan</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Analyseblad voor de zinnendictes van thema 7

Als je een fout gemaakt hebt, kleur dan de juiste vakjes in naast het woord en onder de spellingafspraken. Zo weet je wat je zwakke punten zijn.

spellingafpraak	3	4	5	6	7	8	9	10	13
Les 7.1									
Hij verbrandt	3	4							13
middenvinger			5		7				10
De juwelier wordt	3	4		6					13
zenuwachtig				6			9	10	
drukke								10	
Hoeveel		4	5						
medeklinkers			5		7				10
vind je	3								13
woordje						8			
Het lichtje beweegt	3	4					9		13
goed						8			
zichtbaar							9		
donker					7				

spellingafpraak	3	4	5	6	7	8	9	10	13
Les 7.2									
's Nachts		4					9		
brengt Sinterklaas	3	4			7				13
lekkers								10	
Brugge bevindt	3	4						10	13
zich							9		
West-Vlaanderen		4							
Mijn vriend houdt	3	4				8			13
vaderland			5			8		10	
Polen		4						10	
De slager sneed	3	4						10	13
vinger					7				

spellingafpraak	3	4	8	11	13
Les 7.4					
Hij heeft bedreigd	3	4		11	13
Mama bereidt	3	4		11	13
Leid jij	3	4		11	13
Het ijzelt	3	4		11	13
lijdt hij	3			11	13
Ze weigert	3	4		11	13
Hij snijdt	3	4		11	13
Het paardje steigert	3	4	8	11	13
Ik rijd	3	4		11	13
Hij heeft bevrijd	3	4		11	13

spellingafpraak	3	4	12	13
Les 7.5				
De koe herkaut	3	4	12	13
snauwde hij	3		12	13
Onthoud jij?	3	4	12	13
Ik onthoud	3	4	12	13
jij onthoudt	3		12	13
Onze poes miauwt	3	4	12	13
ze heeft geklauwd	3	4	12	13
Hij vouwt	3	4	12	13
De mensen applaudisseerden	3	4	12	13
pauzeerde hij	3		12	13
Hij houdt	3	4	12	13
Hij is getrouwd	3	4	12	13

De spellingafspraken

Spellingafpraak 3: onderstrepen van ond. en pv.	/30
Spellingafpraak 4: hoofdletters	/29
Spellingafpraak 5: samenstellingen	/4
Spellingafpraak 6: tweeklanken	/2
Spellingafpraak 7: ng/nk	/5
Spellingafpraak 8: d/t aan het eind van een woord of grondwoord	/5
Spellingafpraak 9: g/ch/gt/cht	/5
Spellingafpraak 10: de katten- en de apenafpraak	/9
Spellingafpraak 11: ei/ij	/10
Spellingafpraak 12: au/ou/auw/ouw	/12
Spellingafpraak 13: werkwoorden	/30

oefening 6

LES 7.2

→ 96 → 96

Vul de zinnen aan met het juiste woord.
Onderstreep telkens de hoofdletter!

Nieuwjaar   Guldensporenslag   Kortrijk   Belgen
Wapenstilstand   Dag van de Arbeid   Vlamingen   Franse leger   Leopold

- Op 1 januari vieren we Nieuwjaar.
- Op 1 mei is het de Dag van de Arbeid.
Dan is het feest voor alle mensen die werken.
- Op 11 juli is het de feestdag voor de Vlamingen.
We herdenken dan de Guldensporenslag.
Op 11 juli 1302 versloegen de Vlamingen het Franse leger op de Groeningekouter bij Kortrijk.
- Op 21 juli is het de feestdag voor alle Belgen.
Het is de nationale feestdag. Op die dag, in 1831, legde de eerste koning, Leopold I, de eed van trouw af aan ons land.
- Op 11 november is het Wapenstilstand: we herdenken de doden van de beide wereldoorlogen.

Luister goed en schrijf de zinnen met aanhalingstekens op.
Denk ook aan de spellingafspraken!

- Juf vroeg: "Wie vindt de oplossing?"
- "Ik haal nog juist de hot", zei pa.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
_____
_____

oefening 7

LES 7.2

→ 96 → 96

ik maak een afspraak

Luister goed en schrijf de woorden op.
Denk aan de spellingafspraken!

11 <u>Guldensporenslag</u>	16 <u>wapenstilstand</u>
12 <u>sterrenbeeld</u>	17 <u>schildwacht</u>
13 <u>vechtersbazen</u>	18 <u>waterverzachter</u>
14 <u>stoppelbaard</u>	19 <u>'s Middags</u>
15 <u>Nieuwjaar</u>	20 <u>veldwachter</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
_____

oefening 8

LES 7.2
→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de zinnen op.
Denk aan de spellingafspraken!

- 's Nachts brengt Sinterklaas lekkers.
- Brugge bevindt zich in West-Vlaanderen.
- Mijn vriend houdt van zijn vaderland Polen.
- De slager sneed in zijn vinger.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 9

LES 7.3
→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de woorden op.

1 <u>commissaris</u>	4 <u>seconde</u>	7 <u>advocaat</u>
2 <u>concert</u>	5 <u>secretaresse</u>	8 <u>documenten</u>
3 <u>speculaas</u>	6 <u>actief</u>	9 <u>cola</u>
		10 <u>locomotief</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 10

LES 7.3
→ 96 → 96

Spellingsnoepje 4: negennegentig moeilijke woorden, reeks 4

kanaal kanon kapot katoen tapijt terras terrein tomaat totaal

1 <u>kanaal</u>	4 <u>katoen</u>	7 <u>terrein</u>
2 <u>kanon</u>	5 <u>tapijt</u>	8 <u>tomaat</u>
3 <u>kapot</u>	6 <u>terras</u>	9 <u>totaal</u>

Vier nieuwe woorden voor het vijfde leerjaar.

1 <u>nationaal</u>	3 <u>talent</u>
2 <u>station</u>	4 <u>tabel</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 11

LES 7.3 - 7.5
→ 96 → 96
Alfabeestje
pagina 28-30

De 44 ei-woorden van het vijfde leerjaar. Vul de zinnen aan met het juiste woord.

Reeks 1: spreiden geleidelijk heimwee universiteit pleit domein omheining
steigert reiger zeis kapitein verleiden vallei

- Ik laat me verleiden door een lekker stukje marsepein.
- Op dat terrein kunnen we onze tenten opslaan en ons bedje spreiden.
- Die vrouw is eigenares van een groot domein.
- Wanneer Ellen weg is, heeft ze verdriet en heimwee.
- Een advocaat pleit op de rechtbank.
- Hoog boven in de lucht klapwiekt een reiger.
- De paarden in de wei staan achter een omheining.
- Dat paard is wild. Het steigert.
- De oude boer maait het gras met een zeis.
- Jan studeert aan de universiteit.
- Die man is de kapitein van die grote boot.
- Voorzichtig en geleidelijk dalen we langs steile paden.
- Diep onder ons ligt de vallei.

Reeks 2: porseleinen bescheiden verscheidene beitel gerei deint karwei
vereist pleister activiteiten plaveistenen kasseien vaardigheid reinigen

- We drinken thee uit porseleinen kopjes.
- Meerdere activiteiten noemt men ook verscheidene activiteiten.
- We kunnen kiezen tussen verscheidene activiteiten.
- Een hamer, een zaag, een beitel: dat is allemaal gerei.
- Dat is een groot werk of een groot karwei.
- Zo'n fijn werkje vereist heel wat vaardigheid.
- Tom kwetst zich aan zijn vinger. Mama doet er een pleister op.
- Het water van de zee deint op en neer.
- De grote stenen van de speelplaats noemt men ook plaveistenen.
- En in sommige straten rijd je nog op kasseien.
- Geef een ander woord voor nederig: bescheiden.
- Iets proper maken noemt men ook iets reinigen.

Reeks 3: majesteit Romeinse opdweilen dreigt weekeinde onderscheid
eigenzinnig uitgebreid teil heimelijk peinzen schreit reikte gewei beiaard

- 26 Je kunt iets reinigen in een teil.
- 27 Mieke weent of schreit.
- 28 De jongens plagen Mieke geniepig of heimelijk.
- 29 De plaaggeesten moeten zelf het water opdweilen.
- 30 De leider dreigt hen naar bed te sturen.
- 31 Je moet het verschil of het onderscheid maken tussen plagen en pesten.
- 32 Piet wil niet. Hij is koppig of eigenzinnig.
- 33 We gaan heel lang of uitgebreid uitrusten en eten.
- 34 Aan de muur hangt het gewei van een hert.
- 35 Zaterdag en zondag heet men ook het weekeinde.
- 36 Goed nadenken noemt men ook peinzen.
- 37 Keizer Nero voelde zich een echte majesteit.
- 38 De Romeinse keizers hadden veel macht.
- 39 Hun macht reikte tot in Engeland.
- 40 Hoog boven in de kerktoeren speelt de beiaard.

oefening 12

LES 7.3 - 7.5
→ 96 → 96
Alfabeestje
pagina 34

De 9 au-woorden van het vijfde leerjaar. Vul de zinnen aan met het juiste woord.

knauwen automobilist Australië augurk
klauteren restaurant kabeljauw chauffeur auteur

- 1 Een autobestuurder is een automobilist of een chauffeur.
- 2 Kangoeroes leven in Australië.
- 3 We gaan eten in een restaurant.
- 4 Apen klauteren in de bomen.
- 5 De honden knauwen op een been.
- 6 De augurk is een groente.
- 7 De kabeljauw is een vis.
- 8 De auteur is een schrijver.

Fouten? Ik schrijf de woorden van oefening 11 en 12 juist. _____

_____

_____

_____

_____

oefening **13**

LES 7.3 - 7.5
→ 96 → 96

ik onthoud

Oefen op de onthoudwoorden.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

oefening 14

LES 7.4

→ 96 → 96

Ei of ij? Luister goed en vul de zinnen aan.

- 1 Hij heeft de politieman bedreigd.
- 2 Mama bereidt een lekkere maaltijd.
- 3 Leid jij die groep naar boven?
- 4 Het ijzelt op onze wegen.
- 5 Door de val lijdt hij veel pijn.
- 6 Ze weigert met ons mee te gaan.
- 7 Hij snijdt in zijn vinger.
- 8 Het paardje steigert in de wei.
- 9 Ik rijd met een grote fiets.
- 10 Hij heeft zijn volk bevrijd.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. Let op: bij eev pv. past steeds een onderwerp!

---

oefening 15

LES 7.4

→ 96 → 96

Alfabestje
pagina 46

Vul de zinnen aan met het juiste woord met wr-.

wrok wrevelig wrat rijft wroeging wrak gewrichten
wriemelen wringt wrede wreken wraak

Met wrok in haar stem zei de oudste kip: 'Die wrede man met een wrat op zijn neus wringt onze nek om, wrijft ons in met zout en bakt ons in de pan. Hoe we ook wriemelen, hij heeft geen medelijden. Dat maakt ons wrevelig. Mijn oude gewrichten doen er pijn van. We zullen ons wreken en onze wraak zal zoet zijn. We zetten hem op een wrak midden op zee. Wat zal hij wroeging hebben!'

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

---

oefening 16

LES 7.4
→ 96 → 96

ik maak
een afspraak

Luister goed en schrijf de woorden op.
Denk aan de spellingafspraken!

21 <u>autoreizen</u>	26 <u>waterleiding</u>
22 <u>geldverspilling</u>	27 <u>Allerheiligen</u>
23 <u>landbouwer</u>	28 <u>bedrijfsrestaurant</u>
24 <u>sauslepel</u>	29 <u>timmergerei</u>
25 <u>verrekijker</u>	30 <u>kabeljauwmoten</u>

oefening 17

LES 7.5
→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de woorden op.

1 <u>Afrika</u>	4 <u>viool</u>	7 <u>radio</u>
2 <u>onmiddellijk</u>	5 <u>idee</u>	8 <u>verrassing</u>
3 <u>televisie</u>	6 <u>bijvoorbeeld</u>	9 <u>aspirine</u>
		10 <u>juli</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden van oefening 16 en 17 juist. _____

Au, ou, auw of ouw? Luister goed en vul de zinnen aan.

- De koe herkauwt _____ urenlang.
- Kwaad snauwde hij _____ haar toe.
- Onthoud jij _____ dat allemaal? Ik onthoud _____ meer dan jij onthoudt _____.
- Onze poes miauwde _____ soms. Ze heeft naar de hond geklauwd _____.
- Hij vouwt _____ het blad in tweeën.
- De mensen applaudisseerden _____ enthousiast.
Toen pauzeerde hij _____ eventjes.
- Hij houdt _____ van haar. Hij is met haar getrouwd _____.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. Let op: bij een pv. past steeds een onderwerp!

oefening 18

LES 7.5
→ 96 → 96

oefening 19

LES 7.5

→ 96 → 96

ik maak een afspraak

oefening 1

LES 8.1

→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de woorden op.
Denk aan de spellingafspraken!

31 <u>sneeuwballengevecht</u>	36 <u>nieuwbouw</u>
32 <u>bospaadje</u>	37 <u>luilekkerland</u>
33 <u>trouwringetje</u>	38 <u>lichaamsbeweging</u>
34 <u>openluchtzwembad</u>	39 <u>kachelpijp</u>
35 <u>noodlanding</u>	40 <u>hoofdkussen</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Vul de zinnen aan met het juiste woord.

reeks 1: motor tunnel averij ontdooien album leeuwerik vonnis

- 1 De rechter spreekt een vonnis uit.
- 2 Wil je het ijs ontdooien?
- 3 De leeuwerik is een vogel.
- 4 Het schip botste en liep averij op.
- 5 Mama kleeft de foto's in een album.
- 6 Hij rijdt met zijn motor door een donkere tunnel.

reeks 2: havik professor ontdekking monitor raadsel grijsaard mosterd

- 7 Die geleerde professor deed een belangrijke ontdekking.
- 8 Wil je mosterd op je kaas?
- 9 We gaan op kamp. Wie is onze monitor?
- 10 Een havik is een roofvogel.
- 11 Kun je dat raadsel oplossen?
- 12 Die oude man is een grijsaard.

reeks 3: monniken tractor gratis talloze ontzettend gewichtloos

- 13 In de ruimte ben je gewichtloos.
- 14 Er zijn talloze sterren, het zijn er ontzettend veel!
- 15 In dat klooster rijden monniken met een tractor.
- 16 Op de kermis kregen we een gratis ritje.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

oefening 2

LES 8.1
→ 96 → 96

Schrijf de woorden in het meervoud.

Reeks 1

ballon ballonnen
 banaan bananen
 kameel kamelen
 konijn konijnen
 portie porties
 agent agenten
 hotel hotels
 lokaal lokalen
 herinnering herinneringen
 verrader verraders

Reeks 2

fotograaf fotografen
 theater theaters
 ananas ananassen
 materiaal materialen
 apotheek apotheken
 motor motors/motoren
 pistool pistolen
 sigaar sigaren
 tabel tabellen
 tomaat tomaten

Reeks 3

thermoskan thermoskannen
 circus circussen
 commissaris commissarissen
 product producten
 tractor tractors/tractoren
 voorraad voorraden
 kanon kanonnen
 gitaar gitaren
 document documenten
 actie acties
 bisschop bisschoppen
 liaan lianen
 sigaret sigaretten
 terras terrassen

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____
_____

oefening 3

LES 8.1
→ 96 → 96

Luister goed en schrijf de woorden op. Denk aan de afspraken!

's Nachts, automatisch, technische, 't waait, Zo'n,
Aziatische, elektrische, 's Ochtends, medisch, 's zondags

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____

oefening 4

LES 8.1

→ 96 → 96

Woorden met een bijzondere uitspraak: verdeel het woord, dan hoor je het beter.

1	<u>ontdekken</u>	5	<u>feestje</u>
	<u>ontdooien</u>		<u>kastje</u>
2	<u>verrassing</u>	6	<u>dichtste</u>
	<u>verraden</u>		<u>achtste</u>
3	<u>kerstdag</u>	7	<u>breedte</u>
	<u>achttien</u>		<u>grootte</u>
4	<u>lichtjes</u>		
	<u>zachtjes</u>		

oefening 5

LES 8.2

→ 110 → 111

Luister goed en schrijf de woorden op.

centimeter, cijfers, circus, citroen, decimale, feliciteren,
ocean, proces, provincie, speciaal

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

oefening 6

LES 8.2

→ 110 → 111

Schrijf de woorden in het meervoud.

Reeks 1

kano	<u>kano's</u>
paraplu	<u>paraplu's</u>
loempia	<u>loempia's</u>
bikini	<u>bikini's</u>
Eskimo	<u>Eskimo's</u>
pagina	<u>pagina's</u>
piano	<u>piano's</u>
programma	<u>programma's</u>
foto	<u>foto's</u>
tandpasta	<u>tandpasta's</u>

Reeks 2

idee	<u>ideeën</u>
zee	<u>zeeën</u>
dictee	<u>dictees</u>
slee	<u>sleeën</u>
café	<u>cafés</u>
moskee	<u>moskeeën</u>
twee	<u>tweeën</u>
ree	<u>reeën</u>
dominee	<u>dominees</u>
fee	<u>feeën</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

oefening 7

LES 8.2 - 8.4
→ 110 → 111

Vul het verhaal aan met de persoonsvorm in de verleden tijd.

Gulliver bij de Lilliputters

Op 4 mei 1669 (bieden) bood Gulliver zich aan als dokter aan boord van de Antilope. De reis (leiden) leidde hem naar het verre India. Een hevige storm (verrassen) verraste de bemanning. Het schip (zinken) zonk in het noodweer. De bemanning (bemachtigen) bemachtigde een reddingsloep. Die (botsen) botste op de klippen. De sloep (vergaan) verging.

Gulliver (zwemmen) zwom urenlang. Hij (bereiken) bereikte een strand. Toen (vallen) viel hij uitgeput in een diepe slaap.

Plots (worden) werd hij wakker.

'Ik (doen) deed mijn ogen open', (vertellen) vertelde hij later. 'Ik (kunnen) kon niets bewegen. Ik (rukken) rukte een arm los maar toen (voelen) voelde ik honderden pijltjes tegen mijn wangen. Piepkleine mannetjes (schieten) schoten ze af. Ik (wachten) wachtte rustig af en ik (blijven) bleef stokstijf liggen. Kleine mannen, niet groter dan mijn duim, (bouwen) bouwden een stelling naast mijn hoofd. Een officier (staan) stond er bovenop. Ik (zeggen) zei dat ik dorst (hebben) had.'

De officier (antwoorden) antwoordde: 'Blijf stilliggen, dan helpen we je.'

Gulliver (houden) hield zich stil. Mannetjes (klimmen) klimmen op zijn borst en (brengen) brachten hem tonnen water. Voor hem (zijn) waren het kleine bekertjes. Toen (fabriceren) fabriceerden ze een heel groot bed op tientallen wielletjes. Gulliver (liggen) lag er vastgebonden op. Wel honderd paarden (trekken) trokken hem vooruit. Zo (komen) kwam hij in hun stad. De koning (gebieden) gebood de officier Gulliver vrij te laten. Hij (geloven) geloofde dat hij hen geen kwaad zou doen.

Al snel (vinden) vond Gulliver het er geweldig. Hij (stappen) stapte zo over hun huizen, en (helpen) hielp grote karren voorttrekken. Gulliver (verdedigen) verdedigde hen ook. Op een keer (worden) werden ze bedreigd.

Het gerucht (verspreiden) verspreidde zich vlug. Een hele vloot schepen

(naderen) naderde hun eiland. Gulliver (nemen) nam toen heel veel koorden mee. Hij (waden) waadde door het ondiepe water. Aan elke vijandelijke boot (binden) bond hij een koord vast. Zwemmend (slepen) sleepte hij hen weg, heel ver weg. Hij (zetten) zette de soldaten eerst aan land. Toen (vernielen) vernielde hij hun boten. Daarna (keren) keerde Gulliver terug.

Er (breken) brak ook brand uit in de stad van de Lilliputters. Enkele huizen (branden) brandden af. De hele stad (dreigen) dreigde in vlammen op te gaan. Later zou Gulliver zeggen: 'Ik (scheppen) schepte water uit de zee en (vullen) vulde enorme tonnen. Zo (blussen) bluste ik het vuur.'

De Lilliputters (feesten) feestten toen dagenlang. Maar Gulliver (krijgen) kreeg heimwee. Hij (verlangen) verlangde naar huis. Hij (ontwerpen) ontwierp een grote sloep. Er (worden) werd hard gewerkt, ook door de Lilliputters. Iedereen (doen) deed zijn best. De sloep (krijgen) kreeg roeiriemen en zeilen en had ook een betrouwbaar stuur.

'Op een mooie dag (vertrekken) vertrok hij. Het (worden) werd een moeilijke tocht. Gulliver (roeien) roeide en (zeilen) zeilde. Toen (merken) merkte hij een grote boot. Hij (wuiven) wuifde en ze (nemen) namen hem mee.

De mannen die hem gered (hebben) hadden, (geloven) geloofden hem niet. Maar hij (halen) haalde een doos uit zijn zak. In die doos (liggen) lag mooi groen gras.

En op het gras (herkauwen) herkauwden twee koeien. Er (rusten) rustte ook een paardje. Dat (verwachten) verwachtten zijn redders niet.

Na een voorspoedige reis (komen) kwam hij terug in Engeland. Thuis (zijn) was iedereen blij om Gulliver terug te zien. Maar na enkele maanden (dromen) droomde hij van een nieuwe reis en (verlangen) verlangde hij naar nieuwe avonturen.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. Let op: bij een pv. past steeds een onderwerp!

---

oefening 8

LES 8.3
→ 110 → 111

oefening 9

LES 8.3
→ 110 → 111

oefening 10

LES 8.3
→ 110 → 111

Luister goed en schrijf de woorden op.

*prestatie, Sint-Joris, Oost-Vlaanderen, infectie, portie,
West-Vlaams, vakantie, politieagent, operatie,
Sint-Niklaas*

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

Schrijf de woorden in het meervoud op de juiste plaats.

familie drie actie provincie bacterie industrie
infectie kwestie allergie kanarie televisie studie vakantie knie

Meervouden op -s

families kwesties

acties kanaries

provincies televisies

vakanties infecties studies knieën

Meervouden op -ën

drieën

industrieën

allergieën

Meervouden op -n *bacteriën, provinciën, studiën*

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

Schrijf de woorden in het meervoud.

Reeks 1

concert *concerten*

cinema *cinema's*

ocean *oceanen*

radio *radio's*

cijfer *cijfers*

provincie *provincies provinciën*

cel *cellen*

stad *steden*

Reeks 2

prestatie *prestaties*

bikini *bikini's*

schip *schepen*

video *video's*

apparaat *apparaten*

industrie *industrieën*

café *cafés*

paraplu *paraplu's*

oefening 12

LES 8.4
→ 110 → 111

oefening 13

LES 8.4
→ 110 → 111
Alfabeestje
pagina 49

Luister goed en schrijf de woorden op.

Azië, sportclub, apotheker, thema, Wallonië,
thermometer, taalmethode, Australië, theater

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

Negenennegentig moeilijke woorden, reeks 5.
Schrijf de woorden die je al kent nog eens over.

loket perron valies wagon apparaat avontuur fantasie praline

1 <u>loket</u>	4 <u>wagon</u>	7 <u>fantasie</u>
2 <u>perron</u>	5 <u>apparaat</u>	8 <u>praline</u>
3 <u>valies</u>	6 <u>avontuur</u>	

Negen nieuwe woorden voor het vijfde leerjaar.

1 <u>ramadan</u>	4 <u>trainer</u>	7 <u>kapoen</u>
2 <u>moslim</u>	5 <u>monitor</u>	8 <u>museum</u>
3 <u>team</u>	6 <u>appartement</u>	9 <u>amuseren</u>

oefening 14

LES 8.4
→ 110 → 111

Schrijf de woorden in het meervoud.

kangoeroe	<u>kangoeroes</u>	programma	<u>programma's</u>
vakantie	<u>vakanties</u>	kandidaat	<u>kandidaten</u>
café	<u>cafés</u>	thema	<u>thema's</u>
verrader	<u>verraders</u>	toerist	<u>toeristen</u>
diploma	<u>diploma's</u>	ski	<u>ski's</u>
knie	<u>knieën</u>	dictee	<u>dictees</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 15

LES 8.4
→ 110 → 111
Alfabeestje
pagina 49

Vul de tekst aan met de woorden uit het kadertje.

apparaten appartement avonturen fantasie trainer
amuseren loket moslims monitor museum perron
team ramadan valiezen wagon kapoen

Een weekend aan zee

De ramadan of de vastentijd is voorbij. Tijdens de ramadan mogen volwassenen moslims niet eten of drinken tussen zonsopgang en zonsondergang. Nu de ramadan voorbij is gaat de familie Aouni naar zee. Aan het loket kochten ze een treinkaartje. Hun valiezen staan al op het perron. Ze zitten in de tweede wagon. In dezelfde wagon zit een team voetballers. Mohammed zegt dat hij later monitor van de jeugdvereniging of trainer wil worden.

In Oostende zoeken ze hun appartement.

Er staan heel wat elektrische

apparaten. De kinderen hopen veel avonturen te beleven. Vooral de jongste

heeft veel fantasie. Het is een echte

kapoen. Imane wil ook naar het museum.

Dat wordt een mooie vakantie. Ze zullen zich zeker goed amuseren.

oefening 16

LES 8.5
→ 110 → 111

Luister goed en schrijf de woorden op.

commissaris, computer, seconde, directeur, caravan,
correct, hectare, cola, speculaas, secretaresse, reclame,
product

Fouten? Ik schrijf de woorden van oefening 13 en 14 juist.

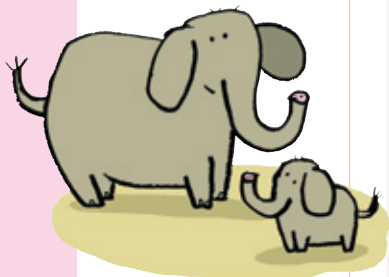

oefening 17

LES 8.5
→ 110 → 111

Schrijf van elk onthoudwoord de verkleinvorm op.

Reeks 1

artikel artikeltje
 idee ideetje
 ski skietje
 olifant olifantje
 familie familietje
 liter litertje
 radio radiootje
 video videootje

Reeks 2

melodie melodietje
 tractor tractortje
 terras terrasje
 woning woninkje
 aspirine aspirientje
 thema themaatje
 euro eurootje
 paraplu paraplutje

Reeks 3

dictee dicteetje
 station stationnetje
 appartement appartementje
 museum museumpje
 valies valiesje
 wagon wagonnetje
 camera cameraatje
 zebra zebraatje
 cola colaatje
 kanon kanonnetje
 computer computertje
 speculaas speculaasje

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
 _____
 _____
 _____

oefening 1

LES 9.1
→ 110 → 111

Luister goed en schrijf de woorden op.

pagina, februari, president, olifanten, file, idee,
horizon, stripfiguur, gitaar, piano, viool, limonade
 _____
 _____

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____
 _____
 _____

oefening 2

LES 9.1
→ 110 → 111
Alfabeestje
pagina 50

oefening 3

LES 9.1
→ 110 → 111
Alfabeestje
pagina 50-51

Negenennegentig moeilijke woorden, reeks 6.
Schrijf de woorden die je al kent nog eens over.

jaloers manier modern papier programma raket robot salade

1 <u>jaloers</u>	4 <u>papier</u>	7 <u>robot</u>
2 <u>manier</u>	5 <u>programma</u>	8 <u>salade</u>
3 <u>modern</u>	6 <u>raket</u>	

Negen nieuwe woorden voor het vijfde leerjaar.

1 <u>planeet</u>	4 <u>stadion</u>	7 <u>traditioneel</u>
2 <u>professor</u>	5 <u>amateur</u>	8 <u>radijs</u>
3 <u>laboratorium</u>	6 <u>superieur</u>	9 <u>drugs</u>

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

Vul de zinnen aan met het juiste woord uit het kadertje.

Kijk verder dan je neus 1

manier papier

Wij lezen met onze ogen. Blinden lezen echter met hun vingers. Ze hebben bovendien hun eigen alfabet. De brailletekens worden gevormd door zes punten in twee kolommetjes van drie. Deze worden diep ingedrukt op dik papier. Op die manier kunnen de tekens door het gevoelige gedeelte van de vinger aangevoeld worden.

Kijk verder dan je neus 2

moderne amateurs laboratorium planeten professor
stadion programma's raketten robotten superieure

De moderne mens kijkt wel erg ver. Er zijn speciale wetenschappelijke programma's om satellieten te sturen naar planeten of zelfs verder. Daarvoor maakt men steeds sterkere raketten en robotten. De professor kijkt in zijn laboratorium naar de allerkleinste diertjes. En vanuit onze zetel kijken we naar een voetbalmatch in het stadion van Barcelona, niet van amateurs, maar van superieure vedetten.

Kijk verder dan je neus 3

jaloers radijsjes salade traditioneel

Veel mensen eten te veel vet en suiker. Je mag ook eens jaloers zijn op wie gezond eet. Wie verder dan zijn neus kijkt, lust graag een traditioneel maaltje van verse salade met radijsjes, rauwe worteltjes en allerlei andere rauwe groenten.

Kijk verder dan je neus 4

drugs respect produceert kliniek tragische

Speurhonden kijken met hun neus. Ze vinden drugs verstoep in auto's. Wie drugs produceert kijkt niet om naar de tragische gevolgen van zijn misdaad. Hij heeft geen respect voor mensen. Vele drugverslaafden moeten naar een kliniek gaan om te ontwennen.

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____

_____

_____

_____

oefening 4

LES 9.1-9.5

Vul het verhaal aan met de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd.

Alleen op de wereld

In het boek 'Alleen op de wereld' (vertellen) vertelt Hector Malot het verhaal van de vondeling Remi. In dit verhaal (leiden) leidt de jongen een eenzaam bestaan. Soms (vinden) vindt hij een vriend. Maar meestal (gebeuren) gebeurt er iets erg, en is hij weer alleen.

Remi (wonen) woont als klein kind bij moeder Barbarin. Haar man Jérôme (werken) werkt in Parijs. Op een avond (bulderen) buldert zijn stem. Hij (zijn) is terug en hij (hebben) heeft honger. 'Wat (doen) doet die jongen hier?', (vragen) vraagt hij.

Moeder Barbarin (antwoorden) antwoordt dat het Remi is, de vondeling.
'(leven) Leeft die nog altijd op mijn kosten?', (roepen) roept Jérôme.
De dag erna (worden) wordt Remi verkocht aan signor Vitalis.

Vitalis (trekken) trekt rond en hij (treden) breedt
op met zijn drie honden en zijn aap. Zo (reizen) reist
Remi van dorp naar dorp. Vitalis (leren) leest hem citer
spelen en lezen. Op een dag (worden) wordt Remi
door een man geslagen. Vitalis (verdedigen) verdedigt hem.
Maar een agent (vinden) vindt dat Vitalis schuldig
is. De rechter (veroordelen) veroordeelt hem tot vier
maanden gevangenis. Remi (moeten) moet nu alleen verder trekken.

Op zijn eenzame tocht (ontmoeten) ontmoet hij een dame en haar zoon
Arthur. De jongen (lijden) lijdt aan een ziekte. Remi (verblijven)
verblijft er een tijdje. Daarna (gaan) gaat hij terug naar de stad,
want Vitalis (komen) komt vrij. Het (worden) wordt winter. Vitalis
(kuchen) kucht en (hoesten) hoest. '(worden) Word
je ziek?', (vragen) vraagt Remi, '(vinden) vind je het niet nodig om
naar een dokter te gaan?'

Enkele dagen later (sterven) sterft Vitalis. Weer (zijn) is Remi alleen.

Hij (vinden) vindt werk op een boerderij. Maar op een nacht (branden)
brandt de boerderij af. De boer (zoeken) zoekt nu zelf werk.
De zoon van de boer, Matthias, (spelen) speelt viool. Van nu af aan (treden)
breedt hij samen op met Remi.

Matthias (vinden) vindt werk in de mijn. Een stuk steenkool (vallen) valt.
Het (verwonden) verwondt hem aan het hoofd. Remi (vervangen)
vervangt hem. Hij (duwen) duwt een karretje met kolen over
een spoor door een tunnel.

Op een dag (ontploffen) ontploft er een hoop gas. De gang (overstromen)
overstroomt. Een diepe stilte (dalen) daalt neer over Remi en
zijn makers. Na vele uren (horen) hoort iemand een geklop.
Een van de redders (redden) redt hen uit hun benarde situatie.

Remi en Matthias trekken verder. Ze spelen op markten en pleinen. Een veearts (houden) houdt van hun muziek. Hij (geven) geeft hen veel geld. Daarmee (kopen) koopt Remi een koe voor moeder Barbarin. De arme moeder Barbarin (wenen) weent van blijdschap en (zeggen) zegt dat ze een geheim heeft. Ze (tonen) toont een brief aan Remi. In die brief (lezen) leest

Remi dat er iemand geld aan Jerome (hebben)

heeft gegeven om voor hem te zorgen. Remi (treuren) treurt.

'Hoe lang (houden) houd jij dat nog vol?', (vragen) vraagt Matthias.

Via heel wat wegen (zoeken) zoekt Remi zijn familie. Hij (rijden)

rijdt mee met een koets. Hij (varen) vaart het kanaal over naar

Engeland. Later (beschrijven) beschrijft hij zijn avonturen in een boek. Hij

(schrijven) schrijft: 'Telkens wanneer ik een spoor (vinden) vind,

(gebeuren) gebeurt er iets ergs. Ik (verdwalen) verdwaaal. Iemand

(beloven) belooft me te helpen. Zo (komen) kom ik bij dieven

terecht.

De politie (arresteren) arresteert mij en ik (worden) word gevangengenomen, maar ik (vluchten) vlucht weg.

Maar uiteindelijk (blijken) blijkt dat Matthias wel mijn broer is, en (vinden)

vind ik uiteindelijk zo mijn familie terug.'

(Houden) Houd je van het verhaal? Je (gaan) gaat naar de bieb,

je (lenen) leent het en je (verslinden) verslindt dit

boeiende boek!

Fouten? Ik schrijf de woorden juist. _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

oefening 5

LES 9.2
→ 125 → 125

Luister goed en schrijf de woorden op.

fabrikant, sirene, benzine, klimaat, directrice,
trapezium, kritiek, helikopter, verticale, horizontale,
diagonale, liter

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 6

LES 9.2
→ 125 → 125

Schrijf de afkortingen voluit.

bv.	bijvoorbeeld	kg.	kilogram
enz.	enzovoort	p.	pagina
tel.	telefoon	nr.	nummer
pv.	persoonsvorm	d.w.z.	dit wil zeggen
a.u.b.	alstublieft	e.a.	en andere
nl.	namelijk	dm	decimeter

Fouten? Ik schrijf de woorden juist.

oefening 7

LES 9.3-9.5
→ 125 → 125

Een oefening voor het zesde leerjaar!
Let op voor de woorden die hetzelfde klinken maar anders
geschreven worden.

1 lijden of leiden

Hij leidt de groep naar de top van de berg.

Sofie is gevallen en lijdt veel pijn.

2 gebeuren

Het gebeurt niet vaak dat de juf ziek is.

Wat is er gisteren gebeurd?

3 **worden**

Ik word morgen kampioen!
Wordt hij een goede zwemmer?

4 **kauw of kou**

Boven op onze schouw zit een kauw.
Het kind lijdt kou op de speelplaats.

5 **rauw of rouw**

Ik lust niet graag rauw vlees.
Bij het overlijden van opa was de familie in de rouw.

6 **houden**

Houd je van haar?
Hij houdt van mij.

7 **reist of rijst**

Door de gist rijst het brood.
Hij reist naar vreemde landen.

8 **veranderen**

Hij verandert het woord.
Wat heeft hij veranderd?

9 **nood of noot**

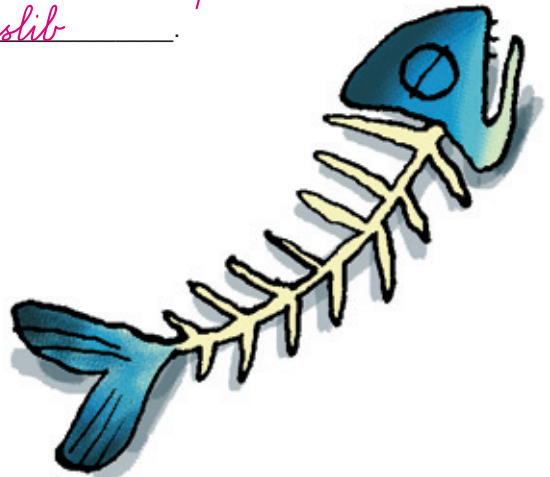
Door het onweer verkeerde het schip in grote nood.
Lust jij die noot?

10 **graad of graat**

Het is vandaag een graad kouder dan gisteren.
Verslik je niet in de graat van die vis.

11 **slib of slip**

Een ander woord voor een onderbroek is een slip.
Aangespoeld slijk heet men ook slib.

oefening 8

LES 9.3-9.5

→ 125 → 125

We zoeken woorden met een onthoudstukje. Vind je een woord niet, zoek het dan op in de woordenlijst. Als je alle woorden gevonden hebt, verschijnt de provinciehoofdstad in het gekleurde balkje.

Wat is de hoofdstad van West-Vlaanderen? Brugge

1		j	o	b						
2			a	r	t	i	k	e		
3	a	m	a	t	e	u	r			
4		k	i	l	o	g	r	a	m	
5			b	a	n	g	e	r	d	
6		a	c	t	i	e				

- 1 werk
- 2 een stukje uit de krant
- 3 iemand die een sport beoefent voor het plezier, en niet voor het geld.
- 4 1000 gram
- 5 bang: hij is een ...
- 6 een handeling

Schrijf de woorden nog eens over. job, artikel, amateur, kilogram, bangerd, actie

Wat is de hoofdstad van Vlaams-Brabant? Leuven

1	m	i	l	l	i	l	i	t	e	r
2	a	p	o	t	h	e	k	e	r	
3	c	o	n	c	l	u	s	i	e	
4		t	e	l	e	v	i	s	i	e
5		f	o	r	c	e	r	e	n	
6	o	c	e	a	a	n				

- 1 Er zijn er duizend in een liter.
- 2 Medicijnen koop je bij de ...
- 3 een besluit of een ...
- 4 Kijk je vanavond ...?
- 5 Je moet die kist niet met geweld openen, je moet het slot niet f...
- 6 Dat schip vaart op de Atlantische ...

Schrijf de woorden nog eens over. milliliter, apotheker, conclusie, televisie, forceren, oceaan

Wat is de hoofdstad van Waals-Brabant? Waver

1				w	r	e	e	d		
2	a	p	p	a	r	a	a	t		
3			p	r	o	v	i	n	c	i
4		s	e	c	r	e	t	a	r	e
5			k	a	r	w	e	i		

- 1 Doe dat beestje geen pijn, je bent ...
- 2 Dat is een elektrisch ...
- 3 Ken je de hoofdstad van de ... Waals-Brabant?
- 4 een vrouwelijke bediende of een ...
- 5 een werkje, een taak of een ...

Schrijf de woorden nog eens over. wreed, apparaat, provincie, secretaresse, karwei

Wat is de hoofdstad van Antwerpen? Antwerpen

1	a	d	v	o	c	a	a	t										
2					m	i	n	u	t	e	n							
3					k	a	r	a	t	e								
4					k	n	a	u	w	t								
5					p	l	a	n	e	t	e	n						
6					k	a	z	e	r	n	e							
7							s	p	a	t	i	e						
8					k	a	p	o	e	n								
9							r	u	n	d	e	r	e	n				

- 1 Hij verdedigt je bij de rechtbank.
- 2 Er zijn er zestig in één uur.
- 3 een vechtsport
- 4 knauwen: de hond ... op een kluif
- 5 Mars, Venus en Saturnus zijn ...
- 6 Soldaten verblijven in een ...
- 7 De ruimte tussen twee woorden noemt men een ...
- 8 een deugniet of een ...
- 9 Koeien zijn ...

Schrijf de woorden nog eens over. advocaat, minuten, karate, knauwt, planeten, kazerne, spatie, kapoen, runderen

Wat is de hoofdstad van Oost-Vlaanderen? Gent

1				g	e	r	e	i										
2		p	r	e	s	i	d	e	n	t								
3				i	n	s	e	c	t	e	n							
4				h	e	c	t	a	r	e								

- 1 gereedschap of ...
- 2 Frankrijk heeft geen koning maar een ...
- 3 Vliegen en muggen zijn ...
- 4 100 are is 1 ...

Schrijf de woorden nog eens over. gerei, president, insecten, hectare

Wat is de hoofdstad van Namen? Namen

1				j	a	n	u	a	r	i								
2		r	e	c	l	a	m	e										
3				l	i	m	o	n	a	d	e							
4				k	a	t	h	e	d	r	a	a	l					
5						m	i	n	i	s	t	e	r	s				

- 1 de eerste maand van het jaar
- 2 Die firma maakt ... voor goedkope producten.
- 3 Drink je graag cola of ... ?
- 4 De hoofdkerk van een bisdom is een ...
- 5 Zij besturen ons land, het zijn de ...

Schrijf de woorden nog eens over. januari, reclame, limonade, kathedraal, ministers

Wat is de hoofdstad van Limburg? Hasselt

1			t	e	c	h	n	i	s	c	h	e	
2		l	a	b	o	r	a	t	o	r	i	u	m
3	u	n	i	v	e	r	s	i	t	e	i	t	
4			a	m	u	s	e	e	r	d	e		
5	s	e	c	o	n	d	e	n					
6			m	o	s	l	i	m					
7			p	o	r	t	i	e					

- 1 techniek: ... activiteiten
- 2 Een laborante werkt in een ...
- 3 De professor geeft les aan de ...
- 4 zich amuseren: gisteren ... hij zich.
- 5 Er zijn er zestig in een minuut.
- 6 een islamiet of een ...
- 7 Ik wil een grote ... frieten.

Schrijf de woorden nog eens over. technische, laboratorium, universiteit,
amuseerde, seconden, moslim, portie

Wat is de hoofdstad van Luik? Luik

1				s	a	l	o	n	
2	t	r	a	p	e	z	i	u	m
3			h	o	r	i	z	o	n
4	A	f	r	i	k	a			

- 1 een mooie ontvangkamer of een ...
- 2
- 3 Je kunt kijken tot aan de ...
- 4 het zwarte continent

Schrijf de woorden nog eens over. salon, trapezium, horizon, Afrika

Wat is de hoofdstad van Henegouwen? Bergen

1	b	e	i	a	a	r	d						
2	e	l	e	k	t	r	i	c	i	t	e	i	t
3	r	e	s	t	a	u	r	a	n	t			
4	g	e	w	r	i	c	h	t	e	n			
5	e	-	m	a	i	l							
6	n	o	c	h									

- 1 het klokkenspel boven in een toren
- 2 Waardoor brandt een lamp?
- 3 We eten in een ...
- 4 De pols, elleboog, knie zijn ...
- 5 Ik open mijn postvak om te kijken of er iemand mij een ... verstuurd heeft.
- 6 Ik eet kalkoen ... kip, omdat ik allergisch ben.

Schrijf de woorden nog eens over. beiaard, elektriciteit, restaurant, gewrichten,
e-mail, noch

Wat is de hoofdstad van Luxemburg? Aarlen

1				a	p	p	l	a	u	d	i	s	s	e	r	e	n
2								c	a	m	e	r	a				
3							o	n	k	r	u	i	d				
4			o	n	m	i	d	d	e	l	l	i	j	k			
5		b	i	j	v	o	o	r	b	e	e	l	d				
6	s	i	g	a	r	e	t	t	e	n							

- 1 in de handen klappen op het einde van een voorstelling
- 2 Foto's neem je met een ...
- 3 Planten die je uittrekt omdat je ze niet wilt hebben.
- 4 Kom direct of ...!
- 5 bv. is de afkorting van ...
- 6 Het roken van ... is niet gezond.

Schrijf de woorden nog eens over. applaudisseren, camera, onkruid,
onmiddellijk, bijvoorbeeld, sigaretten

In Nederland spreekt men Nederlands.
 In Frankrijk spreekt met Frans.
 Italiaans spreekt men in Italië.
 Brasilia is de hoofdstad van Brazilië.
 In Zweden spreekt men Zweeds.

 Dat is een parallelogram.

 Dat is een cirkel.

Duizend milliliter = 1 liter

Schrijf de woorden nog eens over.
Nederlands
Frans
Italië
Brazilië
Zweeds
parallelogram
cirkel
milliliter

De maanden van het jaar: januari, februari, maart, april, mei, juni, juli,
augustus, september, oktober, november, december

oefening 9

LES 9.3-9.5

→ 125 → 125

Samenstellingen zoeken.

Lees de hint onderaan en vul de samenstelling aan die je met de woordjes uit het kader maakt. Let op: je kunt elk woord maar één keer gebruiken!

1	e	i	g	e	e	l																			
2	c	l	u	b	k	a	s																		
3	m	e	i	k	e	v	e	r																	
4	k	i	l	o	m	e	t	e	r																
5	s	t	r	a	n	d	k	r	a	b															
6	r	i	o	o	l	b	u	i	z	e	n														
7	l	u	c	i	f	e	r	d	o	o	s														
8	g	e	v	a	n	g	e	n	i	s	c	e	l												
9	k	i	l	o	m	e	t	e	r	s	t	a	n	d											
10	t	e	l	e	v	i	s	i	e	k	a	n	a	a	l										
11	g	e	r	e	e	d	s	c	h	a	p	s	k	i	s	t									
12	k	o	o	r	t	s	t	h	e	r	m	o	m	e	t	e	r								
13	r	e	d	d	i	n	g	s	h	e	l	i	k	o	p	t	e	r							
14	s	i	n	a	a	s	a	p	p	e	l	s	c	h	i	l	l	e	n						
15	d	i	r	e	c	t	i	e	s	e	c	r	e	t	a	r	e	s	s	e					
16	p	o	l	i	t	i	e	c	o	m	m	i	s	s	a	r	i	s	s	e	n				
17	e	l	e	k	t	r	i	c	i	t	e	i	t	s	r	e	k	e	n	i	n	g			
18	u	n	i	v	e	r	s	i	t	e	i	t	s	p	r	o	f	e	s	s	o	r	e	n	
19	s	p	e	c	i	a	l	i	t	e	i	t	e	n	r	e	s	t	a	u	r	a	n	t	
20	c	o	n	c	e	n	t	r	a	t	i	e	m	o	e	i	l	i	j	k	h	e	d	e	n

Gebruik deze woorden:

Bij sommige woorden staat de letter s tussen haakjes.

Deze past juist in de witte hokjes.

buizen	gereedschap(s)	krab	riool
cel	gevangenis	lucifer	schillen
club	helikopter	mei	secretaresse
commissarissen	kanaal	meter	sinaasappel
concentratie	kas	moeilijkheden	specialiteiten
directie	kever	politie	stand
doos	kilo	professoren	strand
ei	kilometer	redding(s)	televisie
elektriciteit(s)	kist	rekening	thermometer
geel	koorts	restaurant	universiteit(s)

1 de dooier of het ...	11 doos waar papa zijn gerei in opbergt
2 Het geld van een vereniging zit in de	12 Als je ziek bent gebruik je een ... om te zien of je koorts hebt.
3 In de lente kun je in de beukenhaag soms een groot insect vinden: een ...	13 Waarmee worden drenkelingen soms uit het water gered?
4 1000 gram + 100 centimeter	14 wat je niet opeet bij sinaasappelen
5 Soms vind je hem in het zand dicht bij het water.	15 vrouwelijke bediende van de directeur
6 Waarin stroomt vuil afvalwater?	16 de bazen van een politiekorps
7 Waarin zitten lucifers?	17 wat je moet betalen voor stroom
8 plek waar een misdadiger wordt opgesloten	18 geleerde mensen die lesgeven aan een universiteit
9 Wat meet de teller van de auto?	19 plek waar je speciale dingen kunt eten
10 Als we tv-kijken, dan kiezen we een ... met de afstandsbediening.	20 waardoor je erg moeilijk kunt opletten

Schrijf de woorden nog eens over. *eigeel, clubkas, meikever, kilometer, strandkrab, rioolbuizen, luciferdoos, gevangenis cel, kilometerstand, televisiekanaal, gereedschapskist, koortsthermometer, reddingshelikopter, sinaasappelschillen, directiesecretaresse, politiecommissarissen, elektriciteitsrekening, universiteitsprofessoren, specialiteitenrestaurant, concentratiemoeilijkheden*

Het ei-verhaal

- Lees het verhaal en vul het zelf hardop aan.
  - Schrijf de woorden op een schrijvertje.
- Twijfel je, kijk dan in het Alfabeestje op pagina 28-30.

De ingekleurde en vetgedrukte ei-woorden zijn de woorden van het vijfde leerjaar

De onderstreepte ei-woorden zijn de woorden van het vierde leerjaar.

De andere ei-woorden zijn de woorden van het tweede en derde leerjaar.

Het ei-verhaal

Kamperen in de Ardennen

Het laatste w van de grote vakantie vertrekken we erg vroeg. Op het stationspl neemt Emma uit a van haar b ouders en hun kl m, Louise, haar zusje. De m zitten vooraan in de tr. De conducteur geeft een s. En daar gaan we, op r naar Bouillon. Het is een heel. Emma merkt w r op.

Onderweg picknicken we. In haar rugzak vindt Emma een boterham met gebakken en twee boterhammen met aa ge. Maar eerst laat ze zich verl door een stukje mars. Rond drie uur ber we de camping aan de Semois. De toont waar we op het te onze tenten kunnen opslaan en ons bedje kunnen spr. Mevrouw Dufour heeft de l over een groot d dat bovendien haar is.

Het weekeinde is goed voorb. Die eerste middag is er al een voettocht. Ellen w mee te gaan. Misschien is ze ziek, of heeft ze h. Jan pl ervoor dat ze toch zou meegaan. Maar ze zegt dat ze braakn heeft.

Eerst stappen we over een stukje h waar enkele g mekkeren. We wandelen langs een w. Hoog boven ons klapwiekt een r. Achter een omh st een paard. Een oude boer maait het gras met een z. We stappen door een bos en bekogelen elkaar met. Jan is onze l. Hij studeert nog aan de un. We noemen hem onze k. Maken we ruzie, dan is Jan steeds ber om sch te spelen.

Gel dalen we langs st paadjes naar de va. Jan vindt een v plaats om over te steken naar een je midden in de Semois. Het p van het water is gelukkig laag. Vanop een st stappen we van k naar k. 'Dat is ons geh plekje', zegt Jan.

Wanneer we 's avonds terugkomen, drinken we pr soep uit pors kopjes en eten we aller belegde broodjes. 'Gezond', lacht Rob. Hij heft een glas

prikwater en zingt het kamplied. Luid zingen we het **ref**_____ mee. Na het eten kunnen we kiezen uit **versch**_____ **a**_____: beeldjes kneden met **kl**_____, een sjaaltje **br**_____ of iets uit hout kappen. Daarvoor heb je **all**_____ **ger**_____ nodig zoals een **b**_____ en een hamer. Het is een heel **kar**_____ en **ver**_____ heel wat vaardig_____. Tom kwetst zich. Er moet een **pl**_____ op.

De tweede dag varen we in **kl**_____ **z**_____ bootjes op een meer. Het bootje **d**_____ rustig op en neer. Wanneer we terugkeren, staan we in een file. De **aanl**_____ is een kapotte brug. **Arb**_____ herstellen ze. We komen langs een kapel met een **l**_____ dak. Op de **pl**_____ stenen staan banken. Binnen zien we het beeld van Sint-Rochus, de patroon_____ van de honden. Voor de kapel staat een **fon**_____ afgebeeld met **ka**_____. Ze werkt niet. De **waterl**_____ is stuk.

's Avonds heeft onze **besch**_____ kok pizza's **ber**_____. 'Enkel met propere handen aan tafel', zegt onze **l**_____. Dus **r**_____ we onze handen in een grote **t**_____. Mieke **schr**_____ omdat de jongens haar **h**_____ met water plagen. Jan _____ dat de plaaggeesten het water op **dw**_____ en **dr**_____ hen naar bed te sturen. 'Maak het **ondersch**_____ tussen plagen en pesten!', zegt Jan. Maar Piet is _____ en wil niet. Hij wordt naar boven gestuurd om af te koelen. Jan zal straks eens met hem praten.

De laatste dag bezoeken we het kasteel van Bouillon. Het is een grote burcht. Van hieruit vertrokken de kruisvaarders naar het Verre Oosten. Dat **l**_____ de **uit**_____ tot _____ tochten met veel oorlogen en slachtoffers. Op het eind van de dag gaan we **uitgebr**_____ uitrusten in een cafeetje. Aan de muur hangt het **ge**_____ van een hert.

Zo _____ dit verlengd **week**_____. _____ mocht de vakantie wat langer duren. Thuis wachten Emma's ouders haar **all**_____ op. Ook de **b**_____ verwelkomt haar: ze is terug in Vlaanderen. Op de eerste schooldag mocht Emma haar **r**_____ verhaal doen. Haar juf **z**_____: 'In de maand **m**_____ gaan we op school **r**_____ naar een kasteel. Het is dan een mooi **s**_____ om te **r**_____.'

Maar vanaf morgen wordt het weer hard **p**_____. In de les geschiedenis leren we veel boeiende **f**_____jes. Wist je dat Nero een **k**_____ was? Hij was een echte **ma**_____. Na de brand van Rome bouwde Nero voor zichzelf een fabelachtig **pa**_____. Nero **r**_____de naar Griekenland en droomde van **on**_____ roem. De macht van de **R**_____ **k**_____ **r**_____te van Engeland tot Afrika. De macht van Godfried van Bouillon **r**_____te tot Jeruzalem.

De au-woorden

- Lees het verhaal en vul het zelf hardop aan.
  - Schrijf de woorden op een schrijvertje.
- Twijfel je, kijk dan in het Alfabeestje op pagina 33.

De ingekleurde en vetgedrukte au-woorden zijn de woorden van het **vijfde** leerjaar

De onderstreepte au-woorden zijn de woorden van het vierde leerjaar.

De andere au-woorden zijn de woorden van het **tweede** en **derde** leerjaar.

Het au-verhaal

Dieren verzorgen is ook een job

In de maand _____, midden in de grote vakantie, gaan we naar de dierentuin van Antwerpen. We vertrekken al heel vroeg. Door de ochtendd_____ zijn de ruiten van de _____ beslagen maar onze _____ brengt dat vlug in orde.

Mama is een goede _____. Het wordt een mooie dag met veel zon en een heerlijke **bl**_____ lucht.

Met ons ticket stappen we door een **n**_____ ingang naar binnen. Overal zijn er dieren.

Het eerste wat we zien, zijn **p**_____ met prachtige veren. Een beetje verder zien we kangoeroes uit _____. Kijk! Hoog in een boom zit een poesje te **m**_____!

Overal zijn er verzorgers: mensen die voor de dieren zorgen. We gaan **g**_____ kijken naar de leeuwen. Een verzorger gooit enkele brokken **r**_____ vlees. Met hun scherpe **kl**_____ haken ze in het vlees. Sommige leeuwen **sn**_____ naar elkaar. Dan beginnen ze op het vlees te **k**_____. Ik zou ook graag eens tussen de leeuwen wandelen. Maar ik durf niet. Misschien ben ik een beetje **fl**_____. Ik zou wel durven, maar dan alleen in een _____ mobiel.

We zijn moe van het slenteren. '_____', roept mama. Ze stootte haar voet.

We nemen een korte **p**_____ en drinken uit onze drinkbus. Door de warmte is het water **l**_____ geworden. Ik krijg een frisdrank uit een _____. Straks gaan we iets eten in een _____. Misschien krijgen we wel frietjes met **s**_____.

Een aap **kl**_____ langs koorden naar boven. Hij heeft lange **w**_____. Een andere aap **kn**_____ op een _____. Bij de rendieren besproeien de verzorgers het gras. Dat ziet er **gr**_____ uit door het droge weer. In een donkere zaal staan veel aquariums met allerlei vissen, waaronder grote **ka**_____. Aan een tafel signeert een _____ een boek over tropische vissen. Ik wil er wel één kopen.

De verzorgers werken heel hard en verdienen een hartelijk **a**_____.

